Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94
číslo: 39
28. září 2014
Cena: 8 Kč

Ekumenická bohoslužba zahájila bělohorský podzim

V neděli 7. září jsem měla možnost podílet se na ekumenické bohoslužbě slova v areálu kláštera P. Marie Vítězné na Bílé hoře, kde od r. 2007 žije menší komunita sester benediktinek z komunity „Venio“. Právě tato komunita ve spolupráci s „Centrem teologie a umění“ při KTF UK za podpory dalších spolupracujících institucí připravila projekt ***„Bílá hora 2014“*** s podtitulem *„Co nás rozdělilo, může nás dnes spojovat?“*

Tento projekt zahájila ekumenická bohoslužba, jíž předsedali pražský senior ČCE Roman Mazur a biskup Václav Malý. Část bohoslužby probíhala u hrobu 42 mužů a 2 žen padlých v bělohorské bitvě, který se nachází v areálu kláštera. Zde jsme symbolicky položili světla kolem 42 nově upravených hrobových kamenů. V přímluvných modlitbách jednotliví lektoři – laici z různých církví – svěřili dobrému Bohu naši minulost, přítomnost i budoucnost a prosili za církve, společnost a za celý svět.

Po závěrečném požehnání pan kardinál Vlk ve svém projevu připomněl společný krok katolíků a protestantů na cestě uzdravování bolestných ran minulosti a hledání vzájemného odpuštění a smíření, jímž bylo uložení ostatků padlých z bělohorské bitvy do společného hrobu v r. 1999, jehož se on osobně zúčastnil spolu s představiteli evangelických církví.

Vedle bělohorské bitvy zmínil také M. Jana Husa jako další bolestnou kapitolu našich dějin. I v této záležitosti se osobně angažoval v procesu hledání pravdivého pohledu na Husovu osobu a byl přítomen např. na sympoziu v Římě v r. 1999.

V souvislosti s oběma těmito událostmi církevních dějin ve svém projevu zdůraznil potřebu hledání pravdy v lásce.

Na slova pana kardinála navázala krátká prezentace umělců, autorů nové úpravy hrobu padlých, včetně doprovodné hudební produkce. Postupně promluvili malíř a grafik Patrik Hábl, hudební skladatel Michal Rataj a architekt Norbert Schmidt. Bělohorský podzim zahájený ekumenickou bohoslužbou chce být výzvou k diskusi nad „úhelným kamenem našich národních dějin“ pro všechny, jichž se toto téma dotýká bez ohledu na konfesní či národnostní příslušnost. Bude probíhat formou přednášek, komentovaných prohlídek v areálu kostela a debat katolických a evangelických církevních historiků. Uzavře ho opět ekumenická bohoslužba 8. listopadu, v den výročí bitvy. **Helena Smolová**

Nedej zahynouti nám ni budoucím

Vůbec nejstarší zápis slavnostní i lidem oblíbené písně „Svatý Václave“ je dochován v kronice Beneše Krabice z Weitmile z roku 1368. Obsahuje celkem tři sloky. Dobu vzniku písně kladla tradice také do 14. století. Její autorství bylo připisováno pražskému arcibiskupovi Arnoštu z Pardubic, Václav Hájek z Libočan ji přisuzoval Janu Očkovi z Vlašimě. Bohuslav Balbín obě tyto domněnky zkombinoval: Arnošt prý píseň složil, Očko rozšířil. Svatováclavský chorál je však mnohem starší. Strofická stavba, jazyková stránka, zvlněná melodie a harmonizace této písně ukazují spíše na 13. století.

Konečně úpěnlivá prosba v písni *„utěš smutné – zažeň vše zlé“* svědčí o pohnuté době, a tou zřejmě mohla být léta braniborské „správy“ (1278-1283). Zdá se však, že text písně se vyvíjel postupně a jeho prazáklad zřejmě pochází již ze století dvanáctého. Někdy na rozhraní 14. a 15. století přibyly dvě nové strofy: *„Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své plémě, nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave“* a *„Maria, matko žádoucí...“* V zápise o Rukopise litoměřickém z konce 15. století se uvádějí opět nové strofy, mezi nimi sloka, obsahující invokaci k ostatním českým světcům. Ta ovšem později ze standardního textu vypadla. Současná verze, kterou uvádíme, tedy obsahuje v první a třetí sloce nejstarší text z nejstaršího dochovaného zápisu; druhá sloka se objevuje, jak již zmíněno, na rozhraní 14. a 15. století.

Chorál, původně ve staročeštině, dostal svoji konečnou podobu, užívanou dodnes, zřejmě v 18. – 19. století.

Svatý Václave, vévodo české země,
kníže náš, pros za nás Boha, svatého Ducha!
Kriste, eleison.

Ty jsi dědic české země,
rozpomeň se na své plémě,
nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave!
Kriste, eleison.

Pomoci my tvé žádáme, smiluj se nad námi,
utěš smutné, zažeň vše zlé, svatý Václave!
Kriste, eleison.

Jan Hus považoval Václava za zemského patrona a Kristova vojína, napsal na toto téma i kázání. Nabádal lid k jeho napodobování, nikoliv k uctívání a v Betlémské kapli nechával svatováclavský chorál zpívat.

Zpěv svatováclavského chorálu je doložen při zahájení i konci husitských válek. Text písně se objevoval na kališnických pavézách. Její zpěv husity je doložen před první křižáckou výpravou, v bitvě u Ústí n. L. a také před bitvou u Lipan – nejspíš na obou nepřátelských stranách... Při konsolidaci poměrů v zemi vyhlášením Jihlavských kompaktát r. 1436 odešli císař a panstvo do kostela zpívat „Salve Regina“, ostatní Češi zpívali „Svatý Václave“. Chorál zazněl při následných korunovacích: Albrechta Habsburského, Jiřího z Poděbrad i Matyáše Korvína. Král Vladislav Jagellonský měl v roce 1497, v noci před svátkem přenesení ostatků knížete Václava údajně tuto vizi: Svatí Vojtěch, Zikmund a Vít vystoupili ze svých hrobů a u hrobu sv. Václava zpívali svatováclavský chorál. Proto Vladislav založil nadaci pro patnáct choralistů, kteří měli po jitřních hodinkách, cestou z presbytáře ke svatováclavské kapli královu vizi připomínat. Píseň přečkala staletí. V katolických kostelích je pravidelně zpívána, zpravidla na konci nedělní velké mše nebo o významných svátcích. V době vzniku Československa existovaly snahy o to, aby se píseň stala národní hymnou. Jak řekl Jakub Deml, *„Svatováclavský chorál obsahuje z hlediska morálních hodnot myšlenky věčně živé, které odpovídají i ignorovaným požadavkům přítomnosti“*. Básník Otokar Březina litoval, že se *„vznešená svatováclavská hymna nestala státní hymnou osvobozeného národa“*.

Svatováclavský chorál se, jak už bylo řečeno, časem rozrůstal o další sloky. Zpíval se při bohoslužbách i veřejně, v pohnutých i slavných dobách naší historie a zpívá se dodnes. Obecně známá je bohužel zpravidla jen pasáž uvedená v titulku.

(Podle: Velek V., Svatý Václav v hudbě, Psalterium IV/2008; Wikipedie; obr.: M. Aleš, tamtéž) **VD**

Mysleme na krajany

Při příležitosti VIII. krajanského festivalu se 11. září konala ekumenická bohoslužba v našem pražském kostele sv. Václava Na Zderaze. Bohoslužbu vedli br. farář Zdeněk Kovalčík, ses. farářka Eva Benešová z ČCE a br. patriarcha Tomáš Butta, který posloužil kázáním. Dvořákovými Biblickými písněmi a Ave Maria doprovázeli M. Mátlová (zpěv) a J. Kalfus (varhany).

Krajanský festival byl zahájen týž den v Senátu PČR. Další dny proběhla přehlídka krajanských souborů ve Valdštejnské zahradě a jejich slavnostní průvod po Hradčanském náměstí. Zde krajané u sochy T. G. Masaryka zazpívali píseň *„Ach, synku, synku“*.

Dle odhadů žijí v zahraničí asi dva miliony lidí, hlásících se k českému původu. To znamená, že každý šestý Čech žije mimo hranice ČR. Řada z nich odešla v době náboženské, národnostní či politické nesvobody nebo za neutěšené hospodářské situace – za prací a lepšími životními podmínkami. Češi v zahraničí sehráli zásadní roli při vzniku státu v roce 1918 (podpora Masarykovy politické akce v zahraničí) i v boji s fašismem (exilová vláda, letci v RAF, zahraniční armáda atd.) a komunismem (exiloví spisovatelé, vědci a další). Krajané hrají jedinečnou roli i v současnosti při podpoře státních kulturních, hospodářských a politických zájmů.

Novým fenoménem jsou Češi odcházející svobodně do zahraničí po r. 1989. Jedná se často o velmi úspěšné osobnosti, které se v zahraničí usazují z profesních důvodů. V posledních letech se jedná především o Velkou Británii, Austrálii, Nový Zéland, USA a Belgii. Ke své původní vlasti mají většinou velmi kladný vztah, chtějí, aby jejich děti mluvily česky, zajímá je naše kultura a historie. Řada našich krajanů si zachovala víru předků. O jejich úspěších a životních osudech se u nás ví jen málo.

Krajané žili a žijí i na těžce zkoušené Ukrajině a v Rusku. Mysleme na ně v modlitbách a projevujme o ně zájem tak, jako oni po Bílé hoře, při vzniku Československa, II. světové válce, během totality i nyní myslí na nás. **VD**

Dopis bratra patriarchy k říjnovým volbám

Sestry a bratři, členové církve a duchovní, obracím se na vás tímto dopisem v čase před letošními komunálními a senátními volbami.
Každý z nás má právo na své politické přesvědčení a na svobodné rozhodování, komu dá svůj hlas v nadcházejících volbách. Tato svoboda přesvědčení a svobodné volby jsou cenným demokratickým projevem naší společnosti, která nastoupila znovu tuto cestu po roce 1989. Volby konané pod nátlakem „jedné strany“, jak se to dělo v minulosti, byly v rozporu s demokratickými a humanitními zásadami našeho novodobého státu spjatého s osobností politika a filozofa Tomáše G. Masaryka. Jako věřícím církve, která navazuje na akcent husitství, zajímajícím se o veřejné záležitosti, nám má ležet na srdci dobro naší vlasti a konkrétních měst a míst, kde žijeme. Současná svoboda volby není samozřejmostí a je třeba ji využít a naplnit odpovědným rozhodováním a nepropadnout lhostejnosti, liknavosti a nezájmu. Využijme tuto možnost volit s odpovědností a uvážlivostí.
Ve své druhé části dopisu se obracím k vám, duchovním. Vstup do politiky se může sice jevit jako lákavá nabídka, avšak duchovní se má „cele“ věnovat své pastorační činnosti. Připomínám proto usnesení ústřední rady Církve československé husitské z roku 2010 i z letošního roku, která nedoporučuje svým duchovním politickou angažovanost. **„CČSH chce ctít zkušenosti a odedávné řády církví, které žádaly své duchovní pracovníky, aby se vystříhali členství v politických organizacích a politických hnutích. CČSH považuje za nevhodnou angažovanost duchovních ve prospěch politických stran a politických hnutí, neboť tím omezují svou pastorační působnost vůči širokému názorovému spektru svých věřících. Stranické přesvědčení se nesmí zrcadlit v duchovním působení.“** ***Svým duchovenským nasazením máme napomáhat především k utváření společenství církve jako Kristova lidu podle zásad Božího království, jak nás k tomu vyzývá apoštolovo slovo:*** **„Avšak ty buď ve všem střízlivý, snášej útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě“ (2 Tm 4,5).**

S přáním Boží moudrosti a pokoje

Tomáš Butta
patriarcha
Září L. P. 2014

Z kazatelského plánu

Šestnáctá neděle po svatém Duchu

Hospodine, vše, co jsi na nás uvedl a co jsi nám udělal, podle pravdivého soudu jsi učinil, protože jsme zhřešili proti tobě a neposlouchali tvá přikázání. Avšak nezříkej se nás úplně pro své jméno a nevzdaluj své milosrdenství od nás.

PŘÍDAVKY K DANIELOVI 3,31.29.34.35

První čtení z Písma: Ezechiel 18,1.29-32

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):
2. Aby upevňoval naši vůli a přivedl nás k vítězství nad našimi lidskými slabostmi, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nám dal sílu vzdát se všeho, co brání Krista následovat a jeho zákon zachovávat, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:
Panovníku, Hospodine, svou všemohoucnost prokazuješ hlavně v milosrdenství a soucitu. Daruj nám plnost své milosti, abychom dosáhli tvých zaslíbení a získali podíl na nebeském dědictví! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Filipským 2,1-13

Evangelium: Matouš 21,23-32

Verš k obětování: Žalm 80,20

Verše k požehnání: Žalm 119,49-50

Modlitba k požehnání:
Panovníku, Hospodine, učiň nás vždy připravenými naslouchat tvým přikázáním, abychom byli hodni tvých svatých darů! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 44, 51, 95, 109, 110, 111, 144, 191, 194, 288

Husův Areopág – září 1414

Na konci srpna 1414 učinil mistr Jan Hus se svým právníkem Janem z Jesenice vše pro upevnění své bezpečnosti. Pražský inkvizitor, biskup nezerský Mikuláš, bezpochyby v souladu s vůlí královi Václavovi loajálnímu arcibiskupu Konrádu z Vechty, vydal Husovi potvrzení o jeho věroučné čistotě. Dne 1. září v budově Karolina proběhlo setkání Jana Husa, rektora pražské univerzity Šimona z Tišnova a dalších významných mužů. Hus zde přečetl ortodoxní vyznání víry a zopakoval zde všechny bludné články, z jejichž držení byl svými nepřáteli obviňován. Již před řadou týdnu Jan Hus vyzval všechny, kdo mohou doložit, že drží nějaký blud, aby tak učinili. Protože se nikdo nepřihlásil, mohl Šimon z Tišnova k dobrozdání pražského inkvizitora Mikuláše přivěsit i pečeť vysokého učení pražského.
Další pomoc přišla ze strany pražského biskupa Konráda z Vechty, jenž se později stane jediným prelátem, který bude stát na straně rebelujícího českého království proti vojensko-politické moci římské církve. Ve dnech 19.-22. září probíhal v klášteře sv. Jakuba zemský soud, k němuž Hus zaslal žádost, aby se soudci veřejně dotázali pražského arcibiskupa, zda-li ví o nějakém bludu Jana Husa. Arcibiskup připustil, že ví o klatbě na Husa podané ze strany papeže, ovšem odmítl, že by mu bylo známo cokoli o Husově údajném bludařství. Nelenil ani Jan z Jesenice, který ve svém Ordo procedendi shrnul dosavadní procesy vedené proti českému reformátorovi. Zajímavé je, že Jan z Jesenice přidal k Ordo řadu právních odkazů, v nichž mimo jiné zdůrazňuje, že podle stávajících církevních pravidel má jít o nestranný soud, soudci nemají být nepřátelé Husovi a místo soudu má být pro vyšetřovaného bezpečné. Hus sám si připravil pro vystoupení před koncilem řadu projevů, mezi jinými *Sermo de pace* (Kázání o míru). Jan Hus si bezesporu uvědomoval, že brzo dospěje do „jámy lvové“. I proto před svým odjezdem píše řadu dopisů, z nichž cítíme patos muže hluboce zbožného, morálně poněkud rigidního a před Bohem pokorného. Svému oddanému příteli Martinovi z Volyně např. napíše: *„Víš také, že jsem zatracoval lakotu a nespořádaných život duchovních, za čež z milosti Boží trpím pronásledováním, jež se proti mně brzy dovrší. A nebojím se býti hanoben pro jméno Ježíše Krista. Prosím Tě také srdečně, abys nedychtil po obročích. Budeš-li však přece povolán k farářství, starej se o čest Boží, spásu duši a práci, ne o držení sviň nebo polností. A staneš-li se farářem, střez se, abys neměl mladou kuchařku, abys nepěstoval více dům nežli duši. Hleď, abys byl stavitelem stánku duševního, vlídný k chudým a pokorný; a abys nestravoval jmění hodováním. Bojím se také, nenapravíš-li svůj život a neupustíš-li od krásných a zbytečných šatů, abys nebyl těžce pokárán od Pána…“.* Jinému knězi, nám neznámému, dává celou řadu rad. Nabádá jej především, aby *„nezanedbával svého povolání“*, *„žil svatě a zbožně“*, *„trestal hříchy a doporučoval ctnosti“*, *„netvrdil věci nejisté a pochybné“*, *„nabádal věřící lid ke zpovědi a k přijímání pod obojí způsobou těla i krve Kristovy“*, *„nechodil do krčem“*, *„kázal proti smilstvu“* a *„sám se smilnění uvaroval“*, *„vyhýbal se mladým ženám“*, *„nevpouštěl ženy do svého domu“* a konečně *„bál se Boha a jeho přikázání dodržoval“*.
Pozdní léto roku 1414 bylo v očekávání věcí příštích. Nepřátele Husovi se šikovali a připravovali si protihusovské výstupy, v nichž se neštítili ničeho. Běžnou součástí „argumentace“ např. Michala de Causis bylo účelové dovolávání se svatých a vzorů církve, vytrhávání Husových vět z kontextu, šíření polopravd ba přímo lží. Pod zdánlivě zbožnou tváří Michala de Causis, Štěpána Pálče či Ditricha z Niehmu se často skrývala vypočítavost, farizejství, sebeláska, pragmatický utilitarizmus a především hluboká mravní zpustlost. Víra v Boha, která není doprovázena skutky lásky, je pouhým komediantstvím. **Martin Chadima**

Nad Písmem

Jakou mocí to činíš?

Mt 21,23-32

Příběh se odehrává v Jeruzalémě, krátce před velikonočními svátky. V evangeliu čteme, že v okamžiku, kdy Ježíš vjel do Jeruzaléma, nastal po celém městě rozruch. Zástupy ho vítaly s jásotem, ale velekněžím a starším způsobil nemalé starosti. Není divu – první, co udělal, bylo to, že vyhnal z chrámového nádvoří prodavače obětních zvířat a zpřevracel stoly směnárníků. Když potom začal v chrámě učit, obrátili se na něj představitelé chrámu s celkem pochopitelnou otázkou: „Jakou mocí to činíš, kdo ti tu moc dal?“
S otázkou Ježíšovy moci se nesetkáváme poprvé. Již na konci Horského kázání žasli posluchači, protože si uvědomili, že Ježíš káže docela jinak, než všichni ti zákoníci – učil jako ten, kdo má moc.
Nyní však nejde o nějakou zázračnou moc, o schopnost konat zázraky (*dýnamis*), nic nadpřirozeného v tom smyslu, jak to většinou chápeme, za tím v tomto případě nehledejme. Otázka vlastně zní takto: „Jakým právem to činíš, kdo ti k tomu dal pravomoc?“ (éxusía) Ti velekněží touto otázkou Ježíše v podstatě obviňují, volají k zodpovědnosti, žádají vysvětlení, kdo mu dal právo vyhánět peněžoměnce a prodavače z chrámu, veřejně učit a tak dále.
Ježíš velice často v podobných případech neodpovídal přímo, nevysvětloval, neobjasňoval, jak se věci mají. Hovořil spíše v otázkách, užíval podobenství, přirovnání, obrazů. Činí tak i nyní: „Já vám položím otázku...“ V úzkých se neocitl Ježíš, ale ti, kteří ho přišli obvinit. Odkud byl Janův křest? Bezesporu to bylo od Boha, jenomže to oni odmítli připustit, protože byli zvyklí, že Boží příkazy šly vždy pouze skrze ně; ovšem říci, že od lidí, že šlo o pouhý lidský rozmar, to se také báli – hrozil jim hněv lidí. A tak docela alibisticky řekli „nevíme“.
„Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím,“ odpoví Ježíš. Ne, že by nevěděl. Ale to, oč skutečně jde, musí rozpoznat oni sami, sami si to přiznat, sami se k tomu přihlásit, jinak to nemá smysl. Rozhodnout se musí každý sám za sebe. Možná bychom mohli v tomto případě parafrázovat odpověď, kterou v jiných souvislostech dal Ježíš farizeu Nikodémovi: „Vy jste učitelé Izraele, ale tohle nevíte?“
Jak je to vlastně s tou Ježíšovou pravomocí? Evangelia podávají celou řadu svědectví o tom, že jde o moc Boží, respektive že Ježíš je nositelem Boží moci. A tato moc je skutečně diametrálně odlišná od moci, se kterou vystupují všichni ti velekněží, zákoníci, starší lidu a jim podobní. Na jiném místě v evangeliu Ježíš říká: „Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce.“ (Mt 11,29)
V podobném smyslu vlastně hovoří i v podobenství, kterým v rozhovoru s velekněžími pokračuje: „Který z těch dvou synů splnil vůli svého otce?“ Ten první – ten, který vůli otcovu splnil. Nejspíš to pro něho nebylo v tu chvíli snadné, otevřeně řekl, že se mu nechce; jenomže pak toho litoval a šel.
Ani pro Ježíše nebylo snadné vždycky přijmout vůli jeho nebeského Otce. Sice nikdy výslovně neřekl „nechce se mi“, ale z jeho modlitby v Getsemanech cítíme, jak těžký zápas musel vybojovat. Ano, doslova se mu nechtělo – ale šel, splnil poslání, které před něj jeho Otec postavil. Ježíš měl velikou moc, pravomoc ke všemu, co dělal, ať to vzbuzovalo radost, rozpaky či pohoršení. Za ním stála moc Boží. Ovšem za tím vším stála také Ježíšova naprostá poslušnost a oddanost vůli jeho nebeského Otce. Tu vždy naplnil, i když se mu do toho možná docela lidsky „nechtělo“. **Miroslav Kubíček**

I my stojíme často, svatý Bože,
v úžasu před tou nesmírnou mocí a ptáme se, odkud je.
Dej nám důvěru v moc Ježíšovu.
Je to moc, která je od tebe
a s ní přichází naše osvobození a spása.
Kéž máme sílu přijmout svůj životní úkol stejně pokorně,
jako to učinil tvůj Syn a náš Pán Ježíš Kristus. Amen.

Dobrá zpráva z Plzně

V době, kdy nám média neustále ukazují, kdo co komu ukradl, kdo si schoval u známého kufřík s penězi, se nemůžeme ubránit myšlence, zda ještě někdo je vůbec ochoten udělat něco pro druhého. Snad ještě tak na půdě církve, říkáme si. Přináším vám jednu dobrou zprávu z Plzně. Snad vám udělá radost.

Celé prázdniny věnovali rodiče i učitelé a další nadšenci opravě budovy bývalé školy. Tuto školu zapůjčilo město Waldorfské základní škole, která v Plzni existuje již 5 let, zatím bez vlastní budovy.

A tak se pro waldorfské děti malovaly třídy i chodby, chystala školní jídelna, místnost pro družinu, renovovaly lavice, tělocvična a mnoho dalšího.

Dne 28. srpna byla škola slavnostně otevřena. Projev primátora, bývalé paní ředitelky, současné paní ředitelky a dalších zakončila děkovná modlitba a požehnání faráře Jiřího Chytila. Bylo zač děkovat.

Za všechny ochotné přiložit ruku k dílu. Za to, že jsou stále ještě lidé, kteří se umí pro nějakou věc nadchnout a obětovat jí své pohodlí, čas i peníze. Za to, že je tu všude přímo hmatatelně cítit láska k dětem, pro něž všechna ta námaha a úsilí stálo za to.

Kéž Bůh této škole žehná.

Jiří Chytil

Z NAŠICH SETKÁNÍ

Duchovní obnovy v Mirovicích

Před mirovickým husitským kostelem se v jednu srpnovou neděli odpoledne, Léta Páně 2014, nevytvořil žádný zástup. Přijela spíš jen skupinka; dvanáct účastníků Letních duchovních obnov; to není věru velké číslo. Však vím. Dvanáct bylo kmenů Izraele, dvanáct bylo apoštolů, dvanáct je měsíců do roka. A tak začaly husitskou liturgií duchovní obnovy s podtitulem ***„Tělem a Krví“***.

Borek, Káťa a Káťa, Lukáš, Tomáš, Slávek, Lída, Ivan, Tibor, Jakub, Radka a Filip. To jsou jména těch hříšných učedníků, kteří se setkali, aby znovu prožili tajemství svátosti, která je lékem pro duši i pro tělo. Pár hodin s námi strávil ještě Libor, Jan a Richard. Nádherné setkání, po němž mnozí z účastníků ještě dnes říkají, že by se chtěli vrátit. Ale stejně tak, jako jsme si o svátku Proměnění Páně četli o apoštolech, kteří se museli vrátit dolů z hory Proměnění do všedních dní, stejně tak i my jsme se museli vrátit tam, odkud jsme přišli, snad posíleni tajemstvím eucharistie, snad učiněni více Tělem Kristovým.

Miroslav Felcman

Dětem se domů nechtělo

Letní křesťanský tábor pro děti ve Skavsku u Kroměříže proběhl v srpnu za účasti 20 dětí, 4 vedoucích, 1 animátorky, 1 zásobovačky a uspávačky a 2 kuchařek. Letos poprvé chyběl zakladatel těchto diecézních táborů, které se konaly každý rok po dobu 20 let – strejda Miloš. Ale stejně tam byl s námi. Hlídal nám počasí a posílal sluníčko, když šly děti ven, nebo „pustil déšť“, když vstoupily do chaty. Měli jsme velkého přímluvce. Děkujeme. Letos měl tábor název „Střepy snů“. Napínavý příběh, ve kterém děti pomohou zachránit svět snů a zlým se dostane náležité odplaty. Osm dní poutavých divadelních scén, postav, světelných efektů, plnění nesnadných úkolů v lese, u rybníků, na hřišti…

A samozřejmě každodenní biblická témátka, vyprávěná maňáskovými postavami „Divadla starého slona“. Nechyběla ani závěrečná filmová pohádka – tzv. „pyžamová, v peřinách“ – a k tomu zmrzlina.

Bodejť by se dětem chtělo domů. Všechno jednou končí. Ale my se už těšíme na příští. O čem bude? Nechte se překvapit.

Anebo víte co? Pojeďte příště s námi. Datum a místo máme: ***Skavsko 8.–15. srpna 2015, zn. „Vápenná“.***

iv

Ohlédnutí za XXI. varhanickým kurzem

Když před jedenadvaceti lety bratr farář Zdeněk Kovalčík organizoval první varhanický kurz v Brně na Lipové, jistě netušil, že se s varhaníky bude pravidelně setkávat dalších dvacet let. Za tu dobu se vystřídalo pod jeho vedením množství těch, kteří neúnavně a ochotně usedají nejen o svátcích a nedělích za královský nástroj a svým duchovním pomáhají hudbou otevírat lidská srdce, a pracovat tak na vinici Páně. Letošní kurz se uskutečnil v malebném Novém Městě nad Metují, kam se sjela dvacítka varhaníků a zpěváků, „starých známých“, které pojí nejen láska k hudbě, ale také krásná přátelství. A nabídl opět nabitý program pro všechny. Tradiční sobotní výlet pro nás připravil bratr farář Václav Böhm a k vidění toho bylo opravdu mnoho: dřevěný kostel v Sedloňově s výkladem místního pana faráře, procházka Olešnicí a prohlídka varhan tamního kostela, nádherný kostel sv. Maří Magdaleny v Deštném v Orlických Horách, kouzelné panoramatické výhledy z Masarykovy chaty na Šerlichu, genius loci kostela v Neratově, klášter v Králíkách a místo, kde byla založena Jednota bratrská. V neděli se všichni účastníci kursu a jejich hosté sešli u tradiční biblické večeře. Další dny se nesly v duchu ranních zamyšlení a večerních pobožností, nácviku u varhan, sborového i sólového zpěvu, výměny zkušeností i notových materiálů. Páteční koncert v děkanském kostele Nejsvětější Trojice byl vyvrcholením všeho snažení. Kurz jsme zakončili v sobotu songovou bohoslužbou, kterou vedl bratr farář Zdeněk Kovalčík a emeritní patriarcha bratr Josef Špak. XXI. varhanický kurz je za námi a nám nezbývá než poděkovat. Děkujeme bratru Josefu Špakovi za jeho duchovní vedení, sestře farářce Petře Tamchynové za vlídné přijetí, našim novoměstským přátelům za pomoc při organizaci celého kurzu a samozřejmě největší dík patří bratru faráři Zdeňku Kovalčíkovi, který neúnavně a s obrovským osobním nasazením tyto v církvi tolik potřebné kurzy organizuje. Za všechny varhaníky také děkujeme našim duchovním, kteří vědí, že hudba není v církvi nadbytečná a nedůležitá, že je to také ona, která přispívá k regeneraci světa, a je tím, co navzdory všemu umožňuje doufat.

Kateřina Michlová

1. říjen – Mezinárodní den seniorů

Mezinárodní den seniorů je věnován našim rodičům, prarodičům, maminkám, tatínkům, babičkám a dědečkům, je to den, který ukazuje na to, že bychom si měli uvědomit, s čím se musí potýkat senioři. Jedná se o mnoho překážek a schody do obchodního domu jsou v některých případech tím nejmenším. V mládí si nikdo z nás neuvědomuje a ani nepřipouští, že jednou budeme všichni staří.

Stáří má směřovat k moudrosti a vnitřní svobodě

Moudrost je dcerou zkušenosti.
Leonardo da Vinci

Psycholog E. H. Erikson tvrdí, že moudrost je *„trvalý výsledek toho, že se danému člověku podařilo v životě úspěšně zvládnout obtíže i posledního, vrcholného stádia zrání osobnosti, a tak dospět až do opravdové dospělosti“*. Lidé v tomto vrcholném stádiu zrání osobnosti dokážou překonat i zoufalství a beznaděj. Je v nich přítomen vnitřní klid a hluboká naděje. Takovíto senioři dospějí k přesvědčení, že jejich život nebyl marný a oni své poslání naplnili. Prošli hlubokými vztahy lásky a přátelství. Ve zvládnuté roli rodičů, učitelů, vychovatelů či starších spolupracovníků v oboru formovali další generaci.

Moudrá osobnost nachází „svorník smyslu“. Podle českého psychologa Jaro Křivohlavého je schopna žít přítomností a má správný vztah k budoucnosti. Z minulosti se umí poučit, zhodnotí ji odpovídajícím způsobem. Vzpomínky se pro moudrého člověka stávají „přirozeným depozitářem pozitivního“. Je schopen odpoutat se od negací, vytváří si vnitřní svobodu a nezávislost. Intuitivně zná svou cestu. Vnitřní svobodu získává postupně, vychutnává si ji. Zná totiž její opravdovou cenu. Dovede prožít skutečnou hloubku niterného klidu. Stává se klidným přístavem pro zraněné a tápající, neklidné a depresivní. Věci má vyřešené a nepřechovává v sobě zášť. Přijme i skutečnost, že někdo z blízkých mu rozumí a jiný ne. Naučí se žít i s nemocí a s tím, že v průběhu času ochabují síly a odcházejí lidé z jeho nejbližšího okolí. Také víra zralého člověka se mění. Je to víra někoho, kdo je pevný jako útes, skála ošlehaná větrem, neschází mu však síla a pravost pokory. Slovy profesora Jara Křivohlavého lze tedy říci, že moudří lidé umí *„žít v nadějném duchu, jednat v harmonii s ‚vanutím života‘“*.

Mé sousedce z domu, Saše, je sedmdesát pět let. Myslím si, že mezi moudré osobnosti jistě patří. Celý život pracovala jako vědecká pracovnice a je velkou cestovatelkou s nadáním na jazyky, které zdědila po matce a po otci. Často o svých rodičích vypráví. Vzpomíná na ně s vděčností, protože ji dobře připravili pro život, včetně jeho nejtvrdších stránek. Tatínek vystudoval práva ve Vídni a působil jako soudce. Maminka byla středoškolskou profesorkou francouzštiny. Alexandřini rodiče se seznámili na Podkarpatské Rusi, kde oba pracovali. Když v roce 1939 došlo k okupaci Podkarpatské Rusi Maďary, otec organizoval transporty běženců do Československa. Sám nastoupil s těhotnou manželkou až do toho posledního.

Saša ráda vypráví o závěru života své maminky, která se dožila devadesáti pěti let. Považuje ji za velmi vyrovnanou osobnost. Trávila poslední část života v penzionu pro seniory, klidná a smířena se smrtí manžela, kterého obětavě dochovala. Byla komunikativní, ráda si s lidmi povídala. Zároveň však dokázala být ohleduplná, nevynucovat si setkání, a tak ponechat svým blízkým jejich prostor svobody. Neztrácela zájem o dění ve společnosti a měla přehled o politice nebo o kultuře, ale uměla si také vychutnat samotu s knihou. Díky výborné paměti udivovala svým rozsáhlým přehledem o sportu, bavil ji především tenis a fotbal. *„Měla jsem moudrou maminku, které se život vydařil, i když vůbec nebyl lehký,“* vzpomíná Saša. *„Do poslední chvíle byla vyrovnaná a laskavá i s odchodem na druhý břeh srovnaná. Ze svého houpacího křesla na balkoně penzionu se často dívala na květiny a na oblohu a vnímala pokojně završení svého života.“*

Olga Nytrová

MŮŽETE SI PŘEČÍST

NESPĚCHEJTE DO RAKVE

Při nedávné návštěvě u mého knihkupce mi padla do oka titulní stránka útlé brožované knížky s provokativním názvem ***„Nespěchejte do rakve“*** od Tomáše Kašpara, na které je otevřená rakev s vystrčenou rukou, držící tuto knížku. Jedná se o bestseller roku 2013, který vyšel v České republice již ve třetím vydání.

Kniha je určena všem, kteří chtějí žít v souladu s přírodou, dožít se ve zdraví vysokého věku, a těm, kterým záleží na jejich zdraví. Po jejím přečtení jsem zjistil, jak si sám ničím svoje zdraví a život. V knize jsem našel návod, jak si své zdraví zlepšit a uchovat si je až do vysokého věku. Máme vše ve svých rukou a záleží na každém z nás, co pro své zdraví uděláme, dokud je ještě čas. Knížka je napsaná tak, aby ji pochopil každý čtenář a po jejím přečtení začal přemýšlet jinak, než zatím přemýšlel, a začal se o své zdraví dobře starat.

Knížka je rozdělena do deseti kapitol s nezvyklými a provokativními názvy, např.: *Vrah z vodovodního kohoutku, Tlouštíkem proti své vůli, Nemocenský průmysl, Tekutý chléb, černé mléko a převlečená žízeň* či *Recept na dlouhověkost.* Obsahuje i několik ilustrací a fotografií.

Knížku (cena 148 Kč) doporučuji k přečtení všem, kteří se zajímají o své zdraví a chtějí prožít kvalitní život v dobré fyzické i duševní kondici.

Pavel Hýbl

Zprávy

Děti z tábora ve Vápenné (str. 3)

Konkurzy pro úřad ústřední rady

• Církev československá husitská hledá pracovníka/pracovnici do archivního oddělení úřadu ústřední rady na pozici *archiváře*.

Požadováno:
- VŠ vzdělání v oboru archivnictví nebo historie
- výhodou další vzdělání – teologické, např. na HTF UK
- 5letá praxe – práce v archivu
- znalost práce s PC
- duchovní zakotvení v CČSH vítáno
- dobrý fyzický stav

Žádost s životopisem zašlete **do 8. 10.** 2014 na adresu Církev československá husitská, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; e-mailem na adresu: personalistika@ccsh.cz

• Církev československá husitská hledá pracovníka/pracovnici do knihovního oddělení úřadu ústřední rady na pozici *knihovníka*.

Požadováno:
- SŠ nebo VŠ knihovnické vzdělání
- znalost práce s programem Clavius
- duchovní zakotvení v CČSH vítáno
- dobrý fyzický stav

Žádost s životopisem zašlete **do 8. 10.** 2014 na adresu Církev československá husitská, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; e-mailem na adresu: personalistika@ccsh.cz

Pozvání do Ostravy-Svinova

Ve středu **8. října v 17 hodin** se v Husově sboru v Ostravě-Svinově uskuteční projekce dokumentu režisérky Dagmar Smržové Zachraňte Edwardse, o rodičích dítěte s Edwardsovým syndromem. Následuje beseda se členy rodiny Sladkowských, o kterých dokument pojednává. Také bychom vás rádi pozvali na Koncert duchovní hudby, který se uskuteční **v neděli 19. října od 17 hodin** v Husově sboru. Účinkují varhaník Mgr. Pavel Rybka a pěvkyně Tamara Anežka Urbánková. Je to další příspěvek k letošnímu výročí 80 let od slavnostního otevření kostela.

Rada starších a Tomáš Chytil

Setkání třetího věku v Karlíně

MČ Praha 8 ve spolupráci s náboženskou obcí v Praze 8-Karlíně a s Literárně dramatickým klubem Dialog na cestě srdečně zvou na oblíbený přednáškový cyklus „Setkání třetího věku" pod záštitou zástupkyně starosty Prahy 8 Vladimíry Ludkové ***„Svlečeno z růže"***. Koná se v úterý **30. září 2014 v 15 h** ve Vítkově ul. 13, zasedací místnost NO, Praha 8.
Lydie Romanská, česká básnířka a spisovatelka působící jako vedoucí střediska Obce spisovatelů ČR v Ostravě, členka Rady Obce spisovatelů ČR a Pen klubu, přichází na Setkání třetího věku se svými dvěma knihami: sbírkou povídek Boží expo (2012) a knížkou veršů Postel v rohu zahrady (2013). **Olga Nytrová**

Slavnostní shromáždění na HTF UK

Slavnostní akademické shromáždění u příležitosti zahájení akademického roku 2014/2015 se bude konat v aule hlavní budovy fakulty (Pacovská 350/4, Praha 4) ***1. října v 10.30 hodin.*** Součástí setkání bude projev děkana fakulty, tradiční udílení fakultních medailí, projevy laureátů a hostů. **red**

Soutěž pro děti

Ekumenická rada církví v ČR v partnerství s Národní sítí místních akčních skupin ČR a Sítí mateřských center, o. s., vyhlašují při příležitosti ekumenické slavnosti **Modlitba za domov 2014** výtvarnou soutěž pro děti a mládež na téma **„Rodinný portrét"**. Cílem je mj. ocenit tvořivé úsilí dětí, mládeže, rodin i školních nebo zájmových skupin a seznámit veřejnost s největším možným počtem prací prostřednictvím médií, především formou výstav a také v přímém přenosu ČT 28. října, v den konání slavnosti „Modlitba za domov". Soutěžní práce zašlete poštou na adresu Ekumenická rada církví v ČR, Donská 5, 100 00 Praha 10 do pondělí 13. října 2014. Další důležité informace vč. formuláře najdete na: www.modlitbazadomov.cz **red**

Forum 2000

Připravovaná 18. konference **„Forum 2000"** s názvem ***„Nespokojená demokracie: čtvrt století od železné opony a Tchienanmenu"*** proběhne ve dnech 12.-15. října v Praze a v dalších městech.V rámci letošního ročníku je spolupořádána panelová diskuse na téma *„Lidská práva a rozvoj"*. Konference, která navazuje na odkaz prezidenta Václava Havla, letos nabídne kritickou reflexi období demokratických transformací uplynulých 20-30 let, zamyšlení nad aktuálním stavem demokracie a nad jejími výhledy do budoucna.
Akce bude tradičně přístupná pro veřejnost zdarma. Část programu bude v přímém přenosu na webu. Pro účast na většině akcí je nezbytné se předem zaregistrovat na: www.forum2000.cz. **red**

Bohoslužba ČKA

Ekologická sekce ČKA zve na ***Bohoslužbu vděčnosti za stvoření***, která se bude konat **v úterý 14. října v 18 hodin** ve sboru naší církve v Praze 6, Wuchterlova 5. Kázat bude doc. ThDr. Pavel Hošek z Evangelické teologické fakulty UK. Zpěvem poslouží pěvecký sbor Obce křesťanů.
Před bohoslužbou od 17.30 hodin proběhne vyhlášení výsledků výtvarné soutěže na téma *„Staň se pozorovatelem"*. Poté bude následovat beseda s ředitelem soukromého gymnázia „Přírodní škola" v Praze 7 Mgr. Františkem Tichým. **JNe**

O Matěji z Janova

Historická společnost Veritas zve na svůj tradiční seminář, tentokrát s přednáškou ThDr. Jana Rokyty na téma ***„Matěj z Janova"***.
Seminář se bude konat v Pardubicích **v sobotu 25. října v 10 h**, a to v sálku na faře ČCE v ulici Sladkovského č. 638. Fara je šestý dům za evangelickým kostelem. Vstup je volný. **red**

Seminář „Bohoslužba církve v médiích" a „Setkání autorů a čtenářů Českého zápasu"

Milé sestry a bratři, ve dnech 31. října – 1. listopadu Vás ve vzdělávacím středisku naší církve v Brně na Lipové (penzion Zahrada) rádi přivítáme na setkání autorů, přispěvatelů a čtenářů Českého zápasu a na semináři o bohoslužbách ve sdělovacích prostředcích. Obou setkání se účastní řada zajímavých a vzácných hostů.

Program:

• Pátek 31. října
16.00 Zahájení setkání autorů a přispěvatelů Českého zápasu – úvodní modlitba
16.45 „Kde i smrt je čistá..." Literární kompozice ve formě novinářského interview. Pořad Stanislava Kubína a Benjamina Mlýnka o A. de Saint Exupérym
18.00 Večeře
19.00 „Pankáč v kostele". Autorské čtení z nové knihy br. biskupa Juraje Dovaly
20.00 Volný večer s diskusí – setkání autorů a čtenářů Českého zápasu

Kresba: Jana Wienerová

• Sobota 1. listopadu
8.00 Snídaně
9.00 - 9.30 Úvodní pobožnost a zahájení semináře „Bohoslužba církve v médiích" (povede br. patriarcha)
9.30 - 10.15 Referát br. Zdeňka Kovalčíka – osobní zkušenosti v přípravě a realizaci církevních bohoslužeb v médiích
10.15 - 11.00 Slovo produkční tvůrčí skupiny náboženských pořadů Českého rozhlasu Petry Petříčkové
11.00 - 11.20 Diskuse a otázky k referátům
11.30 - 12.15 Poslech vybraných ukázek, diskuse
12.15 - 12.45 Závěr – vytyčení cílů – jak zlepšit přípravu a realizaci přenosů bohoslužeb pro rozhlas a televizi
12.45 -13.00 Závěrečné slovo br. patriarchy
13.00 Oběd

Časy jsou pouze orientační. Přihlášky prosím zasílejte do 26. října e-mailem na adresu: karolina.guhl@ccsh.cz; telefonicky: 220 398 113, 720 404 778 nebo osobně či poštou na Naukový odbor ÚÚR CČSH, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6-Dejvice. Konferenční poplatek, splatný na místě, činí 300 Kč, na jeden den 100 Kč. Seminář se koná pod záštitou br. patriarchy Tomáše Butty.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Spor o Ježíšovu pravomoc

Vypisujte z ekumenického překladu Bible, z textu Matouš 21,23-32, písmenka podle tohoto klíče – první číslo znamená verš, druhé slovo v tomto verši (včetně předložek a spojek), třetí písmeno v daném slovu:

28,3,1 25,3,2 30,6,3 27,1,4 23,4,5 29,5,1 31,1,3 28,15,4
31,11,5 26,8,4 23,3,2 28,4,1 25,8,2 26,1,4 28,2,5 32,1,4 28,2,8

Řešení z minulého čísla: Práce na vinici

Jana Krajčiříková

Český zápas
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321
Týdeník Církve československé husitské
Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9
Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklamace: A.L.L. production: tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz